

Internetconsultatie VWS Wet verbetering beschikbaarheid zorg voor jeugdigen

Vraag 1

De eerste stap naar verbetering is toegeven dat eerder gedane zaken veranderd moeten worden. Het is daarom goed dat na verschillende evaluaties over de overdracht van Rijk naar Gemeenten in 2015 dit voorstel "wet verbetering beschikbaarheid zorg voor jeugdigen" en daaraan gekoppelde wetsvoorstel "Maatschappelijk verantwoord inkopen Jeugdwet en Wmo 2015" nu worden uitgewerkt voordat deze ter beraadslaging in de Kamers zullen worden gebracht.

Het een kan namelijk niet zonder het ander. Zonder duidelijke kaders kan er geen duidelijk beleid worden gemaakt, niet duidelijk gecontroleerd worden en niet duidelijk actie ondernomen worden. Het is van belang dat er zoveel mogelijk eenduidigheid is in procedures m.b.t. inkoop en verantwoording aangezien (grote) jeugdzorgaanbieders niet altijd maar in één regio zaken doen. Als in regio A, B en C alle drie verschillende benaming, procedures en eisen aan verantwoording hebben, zorgt dat alleen maar voor meer kosten voor overhead aan zowel de kant van de aanbieder als de gemeenten van een regio.

Er zou eigenlijk één landelijke lijst moeten zijn met benamingen en codes voor administratieve verwerking, zodat alles wat beter gestroomlijnd is.

Het is daarbij van belang dat er ook op het gebied van tarieven een eerlijke en reële afweging wordt gemaakt. Het moet niet zo zijn dat voor bijvoorbeeld een 24-uursopvang jongere in regio A 1000 euro "oplevert", in regio B 1300 euro "oplevert" en in regio C 1600 euro "oplevert". Jeugdzorgjongeren zijn geen producten die voor de laagste prijs gemaakt worden, maar mensen van vlees en bloed die allemaal een unieke aanpak nodig hebben.

Het moet niet zo zijn dat een aanbieder liever in een andere jeugdzorgregio jongeren gaat helpen dan hun vestingsplaats, omdat de regio aldaar lagere tarieven biedt voor dezelfde zorg als in de andere regio. Er moet een minimum en maximum tarief zijn wat aanbieders kunnen presenteren aan gemeenten die daarop inkoopkeuzes maakt. Het moet niet zo zijn dat gemeente automatisch maar voor het laagste tarief of zelfs nog daaronder moet gaan.

Verder is er bij zowel inkoopteams, als bij aanbieders een bepaalde mentaliteitsverandering nodig. Men moet duidelijk hebben dat het aanbieden van zorg aan jongere niet alleen bestaat uit geld voor bed, bad, brood, maar ook voor de salaris en training van de jeugdzorgwerker en (vooral bij 24 uren zorg) kosten voor zakgeld voor jongeren, activiteiten voor jongeren, ontwikkelen aan panden ten behoeve van jongeren, specifieke behandeling, etc.

Er is altijd een basisprijs om de boel draaiende te houden (organisatiekosten), daarbovenop komt een prijs voor jeugdzorgprofessionals (salaris- en innovatiekosten) en daarbovenop komt de prijs voor hulp aan de jongere. Als je dus ergens onder de prijs wilt bieden, dan raak je niet één onderdeel binnen een organisatie, maar de héle organisatie.

Verder moet er tussen aanbieders en gemeenten/jeugdzorgregio's ook meer gewerkt worden op basis van vertrouwen. Regelingen zoals 50%-50% (de eerste 50% van jeugdzorgkosten krijg je bij de

start van een behandeling van een jongere, de andere 50% pas als de behandeling van een jongere klaar is én alle gestelde doelen behaald zijn) schaden alleen maar de financiële positie van aanbieders en zorgen voor vervelende discussies achteraf. Want wannéér zijn alle doelen behaald? Is het zo dat als een jongere 2 jaar hulp heeft ontvangen en als doel had om 20 vrienden uit te nodigen vanwege sociale problematiek, hij na die 2 jaar maar 10 jongeren heeft uitgenodigd maar wel significante groei heeft doorgemaakt op sociaal vlak die tweede 50% dan niet uitbetaald moet worden?

Aanbieders en gemeenten moeten met elkaar beter afspraken maken over evalueren van beleid zowel bij een aanbieder als van de gemeente(n) zelf.

Jaarlijks elkaar en het landschap evalueren zorgt voor eerder inzicht in problematiek die zouden kunnen leiden tot het omvallen van jeugdzorgaanbieders met alle gevolgen van dien.

Verder blijft het van belang om MET jongeren OVER jongeren te praten. Al is het maar om een ander perspectief aan te horen.

Vraag 2

Een jeugdregio is, in mijn ogen, o.a. verantwoordelijk voor:

- Al het bovenstaande
- Ontwikkelen eenduidig beleid over inkoop en verantwoording
- Kritisch naar eigen werkwijze durven kijken ten opzichte van aangrenzende jeugdzorgregio's (kunnen wij leren van anderen of kunnen wij anderen iets leren?)
- Transparante communicatie naar colleges en gemeenteraden over stand van zaken en daar waar nodig een versimpelde verantwoording richting inwoners/gebruikers van jeugdzorg
- Een samenwerkingspartner zijn voor alle aanbieders van jeugdzorg in haar regio, op een open, vriendelijke en constructieve manier. Handelen vanuit vertrouwen en niet wantrouwen.

Vraag 3

Zo thuis mogelijk is een mooi streven, maar men moet niet uit het oog verliezen dat sommige jongeren nu eenmaal niet thuis geholpen kunnen worden. Of dit nu aan henzelf, de ouder(s), de omgeving van de jongere of andere zaken ligt.

"Dure" zorg en zorg waar relatief weinig jongeren aan deelnemen is altijd goed om regionaal te organiseren. Door regionaal te organiseren kun je kosten spreiden (keuze is aan regio zelf of het een "gelijk bedrag voor iedereen" of "naar ratio van gebruik per gemeente" berekening is), waarborgen dat een zorgvorm in de regio te vinden is en jezelf als regio positioneren.

Sommige zorgvormen kunnen best per gemeente geregeld zijn (mits dit eenduidig genoeg is dan wel geen gekke concurrentiepositie oplevert), maar andere vormen hebben een wat meer regionaal karakter (zoals een gesloten jeugdzorg). Ervaringen uit het verleden en heden bieden inzichten in hoe dit in te regelen is voor de toekomst.